

Korruption torjunta Suomessa

Millaista korruptionvastaista työtä tehdään –
Mitä pitäisi tehdä tulevaisuudessa?

Päivän agenda

- Korruptiota – Suomessako?
- Miten korruptionvastaista työtä toteutetaan Suomessa (OM rooli)
- Keskusteltavaksi – mitä pitäisi tehdä, millaiselta korruptionvastainen työ voisi näyttää tulevaisuudessa?

Pääviestit

- Korruptiovapaita maita ei ole – korruptiota esiintyy monessa muodossa myös mittaristojen kärjessä keikkuvassa Suomessa
- Korruption torjunta ja hyvän hallinnon edistäminen on jaettu tehtävä – riskialueet on tarpeen tunnistaa. OM viestinä ”avoimuus ja oikeudenmukaisuus”
- Lainsäädäntö (mm. perustuslaki, virkamieslaki, hallintolaki, rikoslaki) määrittää toiminnan raamit ja organisaatiokulttuuri, arvot, eettinen toiminta luovat sisällön – oikein toimimisen kulttuuri – korruption torjunta on jaettu tehtävä

Korruptio Suomessa

- Katutason (need) korruptiota vähän, vakavia lahjontatapauksia kansallisesti / kansainvälisesti vähän
- Rakenteellista (greed) ja vaikeammin havaittavaa korruptiota enemmän, ”hyvä veli-verkostot”
- Korruptio (tunnistettu) esiintyy usein liike-elämän ja viranomaisten toiminnan rajapinnassa
- Kustannuksia ja haittoja vaikea laskea, EU-komission arvion mukaan korruptio aiheuttaa vuositasolla jopa kymmenien tai satojen miljardien eurojen haitat – Suomessa noin 2 miljardia € vuodessa

Korruption riskialueet

Julkiset hankinnat

Poliittinen päätöksenteko ja rahoitus

Rakennusala

Kaavoitus ja maankäyttö

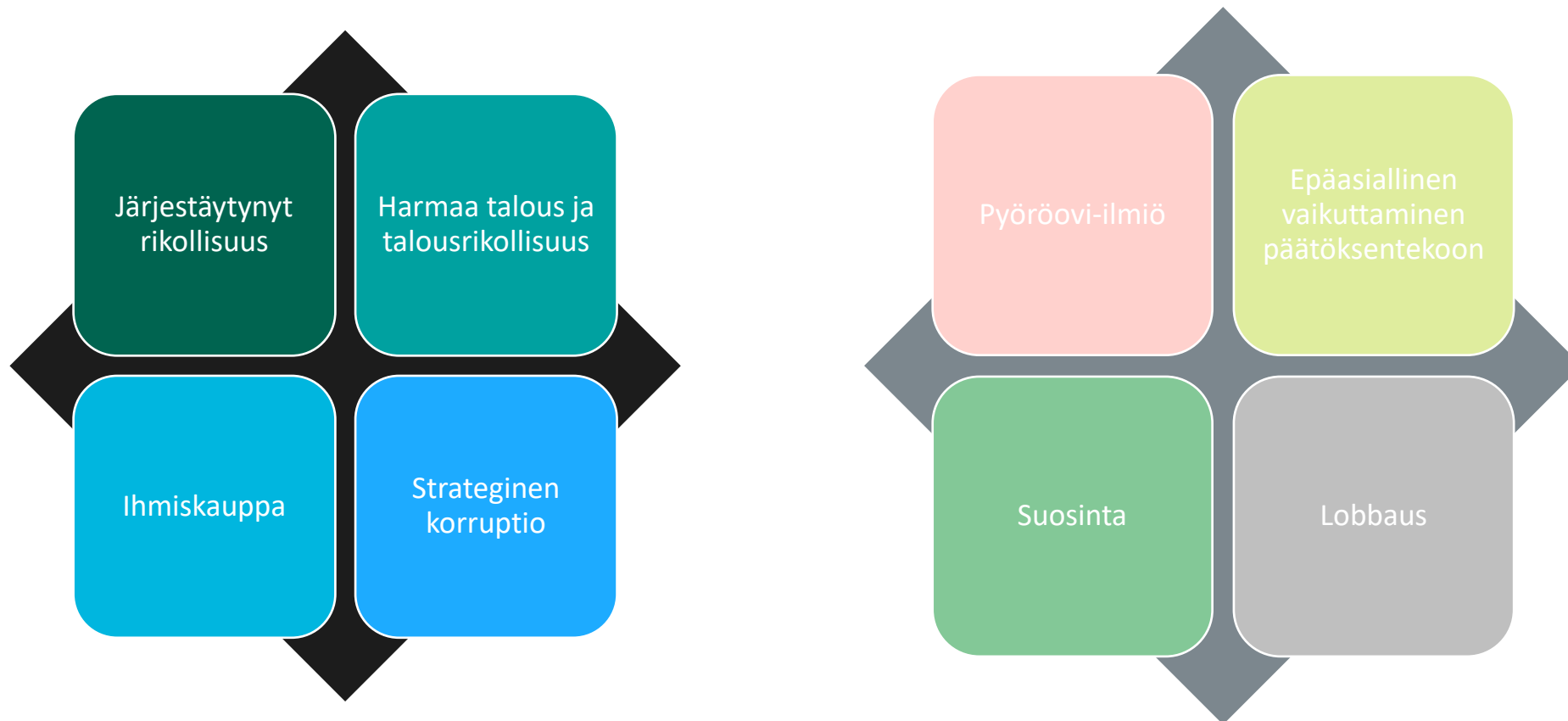
Urheilu

Kehitysyhteistyö

Terveydenhuolto

Kriittiset toiminnot ja informaatio

Korruptio kytkeytyy rikollisuuden, päätöksenteon ja vaikuttamisen eri ilmiöihin

Korruptionvastainen työ

Korruptionvastainen strategia ja toimenpideohjelma
– ensimmäinen kansallinen strategia ja
toimenpideohjelma hyväksyttiin keväällä 2021.

Valmistelu- ja ohjausryhmän tehtävät ja tavoitteet

- Valmistella ja laatia korruptionvastaiseen strategiaan liittyvä toimenpideohjelma strategian tavoitteiden saavuttamiseksi vuosille 2024-2027;
- Ohjata ja koordinoida strategiaan liittyvän toimenpideohjelman täytäntöönpanoa sekä raportoida toimenpiteiden etenemisestä.
- Tavoitteena on koostaa noin 40-50 toimenpiteen ohjelma, jossa huomioidaan osan aiemman ohjelman toimenpiteiden jatkuvuus sekä toimien vaikuttavuuden edistäminen.
- Strategiaa koskevaa periaatepäätöstä päivitetään soveltuvin osin, mutta korruption torjunnan tavoitteet ja kehittämiskohteet pysyvät ennallaan.

Korruptionvastaisen strategian toimenpideohjelma päivitetään

oikeusministeriö

18.6.2024 13.14 TIEDOTE

Oikeusministeriö on asettanut valmistelu- ja ohjausryhmän korruptionvastaisen toimenpideohjelman päivittämistä ja seurantaa varten. Tavoitteena on ehkäistä ja vähentää korruptiota, edistää korruption ilmituloa ja kehittää korruption torjuntaa.

Valtioneuvosto päätti maaliskuussa korruptionvastaisen strategian ja sitä tukevan toimenpideohjelman päivittämisestä. Strategiaa koskevaa periaatepäätöstä päivitetään soveltuvin osin, mutta korruption torjunnan tavoitteet ja kehittämiskohteet pysyvät ennallaan. Keskeistä on siten parantaa viranomaisyhteistyötä, lisätä korruptiotietoisuutta ja hallinnon läpinäkyvyyttä, tehostaa korruption paljastumista, kehittää lainsäädäntöä ja edistää tutkimusta.

Vuosille 2024–2027 laadittava toimenpideohjelma valmistellaan pääministeri **Petteri Orpon** hallitusohjelman ja korruptionvastaisen strategian painopisteiden mukaisesti. Valmistelussa otetaan huomioon myös EU:n korruption torjunnan tavoitteet, kansainväliset suositukset sekä kansalliset näkökohdat ja korruption riskialueet.

Strategian tavoitteet

1. sitouttaa julkishallinto ja poliittiset toimijat torjumaan korruptiota tehokkaasti

2. edistää korruption tunnistamista ja päätöksenteon läpinäkyvyyttä

3. pyrkiä parantamaan viranomaisten mahdollisuuksia saattaa korruptiivisesti toimineita vastuuseen teoistaan

4. helpottaa kansallisen korruptiotilannekuvan laatimista

Kehittämisa-alueet (v.21-23 sisälsi 79 toimenpidettä

1. Korruption torjunnan ja ennaltaehkäisyn viranomaisrakenteiden vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä toimijoiden välisen yhteistyön parantaminen;
2. Korruptiotietoisuuden lisääminen;
3. Läpinäkyvyyden lisääminen;
4. Korruptiotapausten paljastumisen tehostaminen;
5. Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön toimivuuden selvittäminen ja kehittäminen;
6. Korruptioon ja sen torjuntaan liittyvän tutkimuksen edistäminen

2. Korruptiotietoisuuden lisääminen - Tuotettuja ohjeita ja menettelysääntöjä

- ✓ Virkamieseettinen toimintaohje 2021 (päivitetty).
- ✓ Valtionhallinnolle suunnatut korruptiontorjuntaohjeet 2022 (VM julkaisu)
- ✓ Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa: Askelmerkkejä hyvään hallintoon –opas 2022 (OM julkaisu)
- ✓ 2023 Hankinta-Suomi –ohjelman yhteydessä julkaistiin harmaan talouden torjunnan työohje hankintayksiköille
- ✓ Sisäisen tarkastuksen organisatorisen riippumattomuuden vahvistaminen valtionhallinnossa –ohjeet 2022.
- ✓ Raja ja Tulli: Korruptionvastaisten ohjelmien toteutuksen aloittaminen 2023.
- ✓ Poliisi: Korruptionvastainen toimintapolitiikka 2024.
- ✓ Verohallinnon korruptionvastainen toimenpideohjelma

Valtionhallinnon ylimmän johdon virkamiesetiikka

Tämä koulutus antaa sinulle välineitä tarkastella...

Säädökset ja ohjeet

Johdanto virkamiesetiikkaan

Johdanto virkamiesetiikkaan -koulutuksessa opit...

Töissä valtiolla

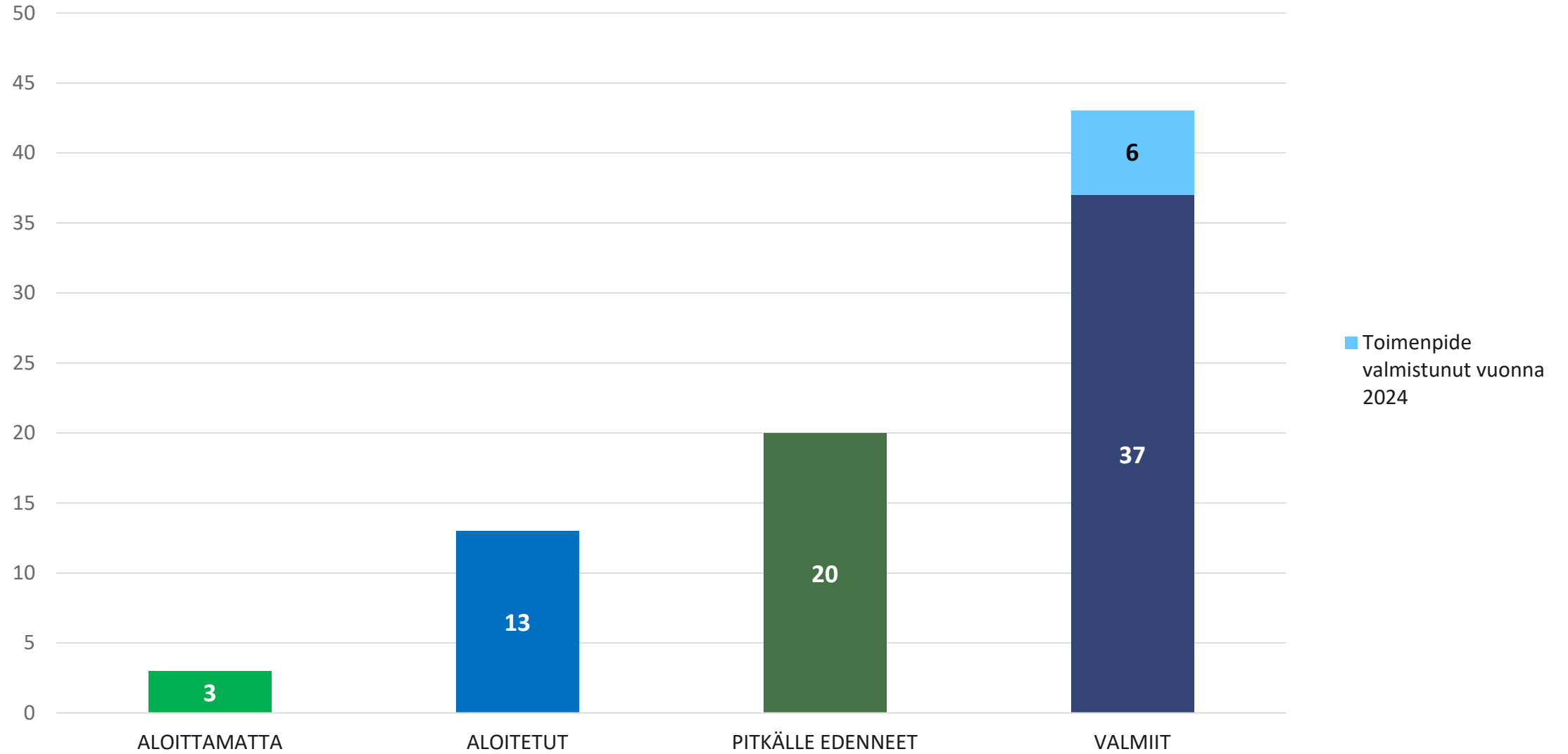

Virkamiesetiikkaa käytännössä

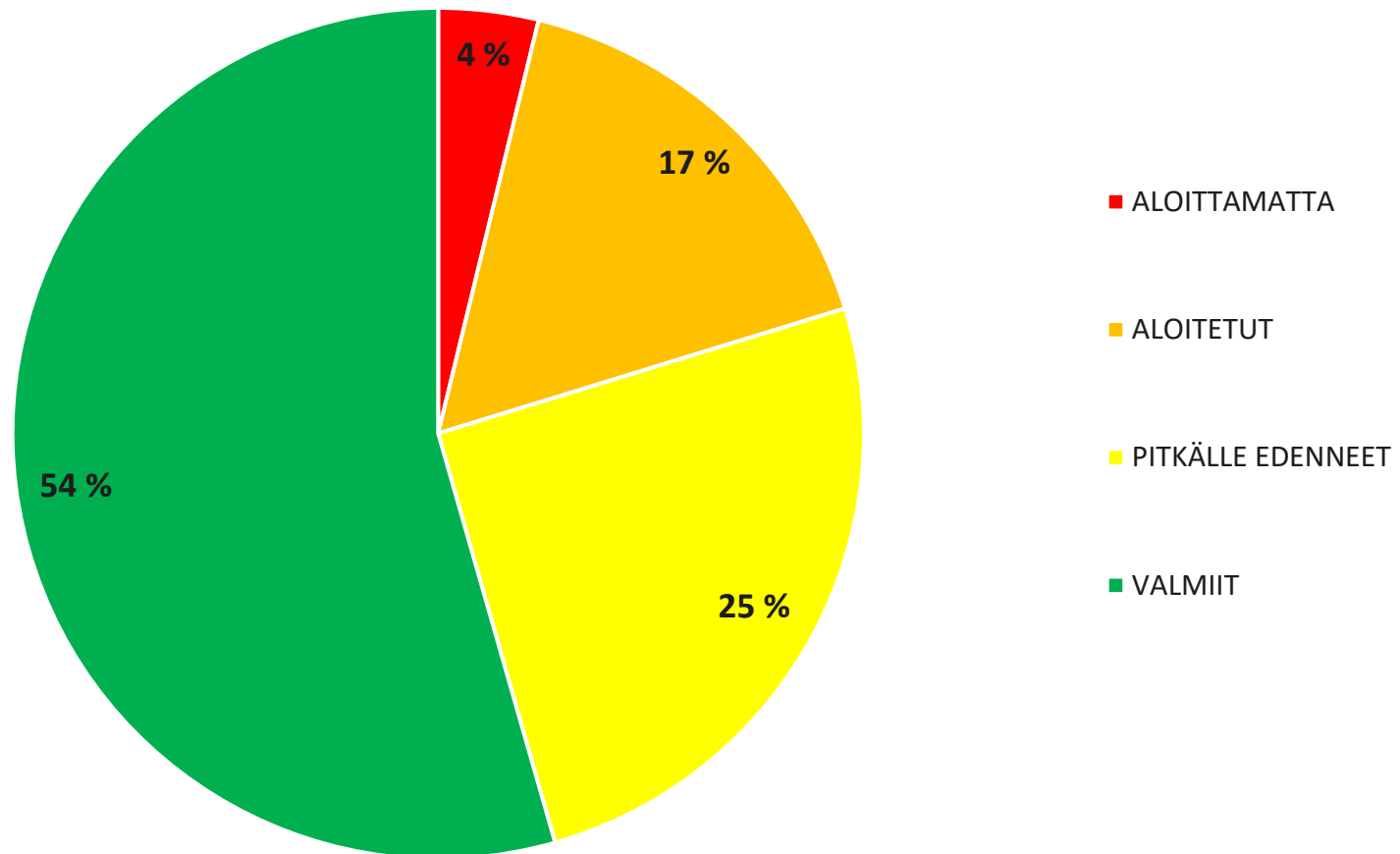
Virkamiesetiikkaa käytännössä -koulutus ohjaa...

Töissä valtiolla

TOIMENPITEIDEN TILA (2021 – 2023 strategia ja toimenpideohjelma)

TOIMENPITEIDEN TILA - PROSENTTIOSUUDET

Johtopäätöksiä – mitä opimme?

- Viestintä, viestintä, viestintä (ajantasainen avoimuus)
- Korruptiontorjunta.fi aktiivinen hyödyntäminen ja somekanavat
- Resurssit ja aktiivinen tiedonvaihto
- Tuloksellisuuden mittaaminen
- Vaikuttavuuden mittaaminen ?

Pienryhmäkeskustelu / työpaja – korrupTIONtorjunta tulevaisuudessa?

Korruption torjunnan tulevaisuus?

Sana on vapaa – millaisia tavoitteita korruption torjunnalle tulisi Suomessa asettaa

- 1) Millaista tietoa korruptiosta ja sen torjunnasta tulisi jakaa? Missä muodossa tietoa ja koulutusta tulisi tarjota?
- 2) Oletko tietoinen korruptionvastaisista ohjeista valtionhallinnolle? Entä Virkamieseettisistä toimintaohjeista?

Korruption torjunnan tulevaisuus?

Sana on vapaa – millaisia tavoitteita korruption torjunnalle tulisi Suomessa asettaa

- 1) Millaisin keinoin julkishallinnon avoimuutta voitaisiin edistää Suomessa?
- 2) Mitä (uusia) sidosryhmiä tulisi osallistaa korruptionvastaiseen työhön tulevaisuudessa?
- 3) Miten osallistaa kuntakenttää ja kansalaisyhteiskuntaa?

Uusia avauksia tai parhaita käytänteitä?

- Ajatuksia tai nostoja hyvän hallinnon ja avoimuuden edistämisestä?
- Oikein toimimisen kulttuurin rakentaminen?
- Luottamus hyvä, valvonta parempi?
- Väärinkäyttöksiin puuttuminen ja niistä ilmoittaminen

Korruption torjunta on yhteinen tehtävä

Mitä virkamies voi tehdä havaitessaan väärinkäytöksiä, epäeettistä toimintaa, korruptiota?

Johdolla on merkittävä rooli ja vastuu

Eettiset kanavat – väärinkäytöksistä ilmoittaminen

Eettinen punninta omassa toiminnassa

Puuttumattomuuden kulttuurin murtaminen

[Valtion virkamieseettinen toimintaohje](#)

Korruptiontorjuntaohjeet Valtionhallinnon virastoille ja laitoksille

www.korruptiontorjunta.fi

Kiitos!

Ota yhteyttä:

Venla.mantysalo@gov.fi

